

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 29 VAN 29 NOVEMBER 1976

BETREFFENDE HET VERRICHTEN VAN OVERUREN

Gelet op de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités ;

Gelet op de Regeringsbeslissing van 23 juli 1976 betreffende de melding van de overuren die op grond van de artikelen 24, § 2, 25 en 26 van de arbeidswet van 16 maart 1971 worden verricht, ten einde gevolg te geven aan de werkzaamheden van de Driedelige Conferentie over de volledige werkgelegenheid van 24 mei 1976 betreffende het beginsel van de beperking van de overuren rekening houdend met de economische omstandigheden ;

Overwegende dat het in de huidige economische toestand van belang is een juist beeld te hebben over het verrichten van sommige overuren ten einde een remedie te vinden voor de heersende werkloosheid en tevens het hoofd te bieden aan een zeker tekort aan arbeidskrachten ;

Hebben navolgende interprofessionele organisaties van werkgevers en van werknemers

op 29 november 1976 in de schoot van de Nationale Arbeidsraad onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst gesloten.

HOOFDSTUK I - DRAAGWIJDTE VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 1

Gelet op het feit dat men in een tijd van economische crisis dient te proberen de beschikbare arbeid tussen een zo groot mogelijk aantal werknemers te verdelen en dat het in dat perspectief een noodzaak is in zoverre mogelijk veeleer bijkomende arbeidskrachten in dienst te nemen dan overuren te laten verrichten, zijn de ondertekenende partijen het erover eens een procedure in te voeren tot melding van de overuren, in de zin van artikel 29, § 2 van de arbeidswet van 16 maart 1971, die op grond van de artikelen 24, § 2, 25 en 26 van voornoemde wet worden verricht.

Commentaar

De ondertekenende partijen zijn in beginsel van oordeel dat men in een periode van bijzonder krappe werkgelegenheid moet vermijden overuren te laten verrichten. Zij menen evenwel dat de nagestreefde doelstelling, met name het behoud van de werkgelegenheid, niet kan worden verwezenlijkt door overuren eenvoudig te verbieden. Men dient inderdaad rekening te houden met sommige economische imperatieven, met de omvang van de ondernemingen, evenals met de structuur van de arbeidsmarkt, waardoor sommige ondernemingen verplicht worden overuren te laten presteren om eigen werkgelegenheid of de werkgelegenheid van andere ondernemingen veilig te stellen.

Artikel 24, § 2 van de arbeidswet van 16 maart 1971 handelt over het verrichten van overuren die door de Koning worden toegestaan voor de werknemers die tewerkgesteld zijn in bedrijfstakken waar de tijd die nodig is voor het verrichten van de arbeid, wegens de aard van het werk, niet nauwkeurig kan worden bepaald of waar de verwerkte stoffen zeer snel kunnen ontaarden.

Artikel 25 van de arbeidswet handelt over het verrichten van overuren ten einde het hoofd te bieden aan een overkomen of dreigend ongeval of om dringende arbeid aan machines of materieel en arbeid die door een onvoorziene noodzakelijkheid wordt vereist.

Artikel 26 van dezelfde wet handelt over het verrichten van overuren om het hoofd te bieden aan een buitengewone vermeerdering van het werk.

Onder overuren dient te worden verstaan elk overschrijden van de grenzen van arbeidsduur zoals die zijn bepaald in artikel 29, § 2 van de arbeidswet.

HOOFDSTUK II - WERKINGSSFEER

Artikel 2

Onderhavige overeenkomst is van toepassing op de werkgevers alsmede op de werknemers die onder de toepassing vallen van de bepalingen van hoofdstuk III, afdeling 2 van de arbeidswet van 16 maart 1971.

HOOFDSTUK III - BEPALINGEN DIE ZULLEN TOELATEN ZICH EEN OORDEEL TE VORMEN OVER HET FEIT OF DE ARBEIDSWET VAN 16 MAART 1971 MET BETREKKING TOT DE OVERUREN DEGELIJK WORDT TOEGEPAST

Artikel 3

De werkgevers die krachtens een afwijking bij koninklijk besluit, genomen op grond van artikel 24, § 2 van de arbeidswet van 16 maart 1971, overuren laten verrichten zijn ertoe gehouden de sociale inspectie schriftelijk in kennis te stellen van het aantal gepresteerde overuren, met aanduiding van het aantal betrokken werknemers evenals van het percentage dat die overuren ten overstaan van de normale arbeidsverrichtingen vertegenwoordigen.

Die kennisgeving dient te gebeuren op de eerste werkdag van de maand die volgt op de maand tijdens welke die overuren werden verricht, tenzij het bevoegd paritair comité andersluidende bepalingen neemt met betrekking tot de meldingstermijn.

Commentaar

Deze bepaling heeft ten doel de werkgevers van de betrokken sectoren ertoe aan te zetten aan te duiden hoe zij gebruik maken van het hen toegestane krediet aan overuren. Zij zullen tevens het aantal betrokken werknemers vermelden evenals het percentage dat die overuren ten overstaan van de normale arbeidsverrichtingen vertegenwoordigen.

Het ogenblik, waarop de melding aan de sociale inspectie dient te gebeuren, werd gekozen ten einde een soepele toepassing van deze bepaling toe te laten en tevens een zekere globalisering van de overuren mogelijk te maken.

Voor sommige sectoren kunnen er evenwel redenen bestaan om een ander moment uit te kiezen. Artikel 3, lid 2 heeft dan ook slechts een suppletieve waarde, d.w.z. voor die gevallen waar de paritaire comités geen bepalingen ter zake nemen.

Artikel 4

De werkgevers die op grond van artikel 25 van de arbeidswet van 16 maart 1971 overuren laten verrichten zijn ertoe gehouden de sociale inspectie binnen de drie werkdagen, volgend op het overschrijden van de in artikel 29, § 2 van voornoemde wet bepaalde grenzen schriftelijk in kennis te stellen van het aantal verrichte overuren op grond van voornoemd artikel 25. In die kennisgeving moet bovendien het aantal betrokken werknemers worden aangeduid evenals de redenen die het verrichten van overuren noodzakelijk hebben gemaakt.

Commentaar

Tot op heden beschikt men over geen enkel gegeven betreffende het aantal overuren die werden verricht om het hoofd te bieden aan een overkomen of dreigend ongeval of uit hoofde van dringende arbeid die door onvoorziene noodzakelijkheid wordt vereist ; al die omstandigheden worden over het algemeen als gevallen van "overmacht" bestempeld.

Die bepaling heeft ten doel gegevens te verstrekken omtrent de vraag hoe frequent gebruik werd gemaakt van artikel 25 van de arbeidswet evenals omtrent de precieze redenen of omstandigheden die worden ingeroepen.

Dat artikel 4 voorziet in een meldingstermijn van drie werkdagen, ten einde eventueel toezicht op de ingeroepen redenen mogelijk te maken.

Artikel 5

De werkgevers die op grond van artikel 26 van de arbeidswet van 16 maart 1971 overuren laten verrichten zijn ertoe gehouden de directeur van het gewestelijk bureau van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening binnen de drie werkdagen, volgend op de betaaldag, in kennis te stellen van het aantal overuren die tijdens de vorige betaalperiode werden verricht om het hoofd te bieden aan de buitengewone vermeerdering van het werk. Die kennisgeving dient daarenboven het aantal en de beroepscategorie van de betrokken werknemers aan te duiden evenals het percentage dat die overuren vertegenwoordigen ten overstaan van de normale arbeidsverrichtingen.

Commentaar

Wanneer een onderneming zich in moeilijke economische omstandigheden verplicht ziet overuren te laten verrichten om het hoofd te bieden aan een buitengewone vermeerdering van werk, kan zulks een aanduiding zijn dat er op de arbeidsmarkt een tekort is aan werknemers met de gewenste vakbekwaamheid. De kennis omtrent dat tekort aan arbeidskrachten in een sub-gewest, die wordt verkregen dank zij de groepering van die gegevens omtrent de ondernemingen van dat sub-gewest waartoe het gewestelijk bureau van de R.V.A. is overgegaan, dient toe te laten geschikte maatregelen te treffen op het stuk van de beroepsopleiding en -omscholing.

De ondertekenende partijen zijn anderdeels van oordeel dat de door de directeur van het gewestelijk bureau van de R.V.A. geglobaliseerde gegevens aan de gewestelijke subcomités voor de tewerkstelling zouden moeten worden meegedeeld.

HOOFDSTUK IV - TENUITVOERLEGGING, DUUR, HERZIENING EN OPZEGGING VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 6

Onderhavige overeenkomst wordt gesloten voor een onbepaalde duur. Zij wordt van kracht op 1 december 1976.

Zij kan op verzoek van de meest gerede ondertekenende partij worden herzien of opgezegd, met een opzeggingstermijn van drie maanden.

Commentaar

De overeenkomst wordt gesloten voor een onbepaalde duur. De ondertekenende organisaties zullen evenwel nagaan of die overeenkomst niet moet worden gewijzigd of opgezegd, indien veranderingen optreden in de huidige toestand van krappe werkgelegenheid in welk perspectief onderhavige overeenkomst werd gesloten.

HOOFDSTUK V - VERPLICHTENDE BEPALINGEN

Artikel 7

De ondertekenende partijen gaan de verbintenis aan de resultaten van de toepassing van onderhavige overeenkomst te onderzoeken, ten laatste 12 maanden na de inwerkingtreding ervan.

X X X

Gelet op artikel 28 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, vraagt de Nationale Arbeidsraad dat de artikelen 1 tot 6 van onderhavige overeenkomst door de Koning algemeen verbindend zouden worden verklaard.

Gedaan te Brussel, op negentwintig november negentienhonderd zesenzeventig.
